

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obvinenému **P. F.** pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/, d/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 3. júla 2012 v Bratislave o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 23. apríla 2009, sp. zn. 3 To 10/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **P. F.** sa **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Nitre (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného **P. F.** proti rozsudku Okresného súdu Nitra (ďalej len okresný súd) z 13. januára 2009, sp. zn. 1 T 10/2007.

Rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný **P. F.** (ďalej iba obžalovaný) uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2, písm. b/, c/, d/ Trestného zákona, na skutkovom základe, že

dňa 19.8.2006 v čase asi od 04.00 hodiny do 05.00 hodiny, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, vošiel do rodinného domu číslo X. v obci C. - Č., okres N., kde v priestoroch spálne domu fyzicky napadol C. B., narodenú X. tak, že ju viackrát udieral do tváre, rukami jej prekryl ústnu a nosovú dutinu, čím jej znemožnil dýchanie a spôsobil jej smrť udusením, následne ju odtiahol na posteľ do predsene domu, kde z nej strhol šaty a sexuálne ju zneuctil, po tom ju odtiahol do kúpeľne, kde ju uložil do vane a napustil na ňu vodu, čím jej svojím konaním spôsobil krvné podliatiny na tvári, na pravom ramene a oboch stehnách, pomliaždenie krku obojstranne, zlomenie štítnej žľazy, zlomeninu 6-teho krčného stavca chrbtice a výrazné natrhnutie bočnej steny pošvy a výrazné pomliaždenie sliznice

pošvy, pričom bezprostrednou príčinou smrti C. B. podľa pitevného protokolu bola smrť udusením v dôsledku hrdúsenia a znemožnenia dýchania.

Za to mu bol bol podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona postupom podľa § 38 ods. 2, 4 Trestného zákona s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v ustanovení § 36 písm. j/ Trestného zákona a priťažujúce okolnosti uvedené v ustanovení § 37 písm. a/, g/ Trestného zákona a podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona a § 41 ods. 2 Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Nitra, zo dňa 3.10.2007, sp. zn. 4T/47/2007, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Podľa § 77 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému povinnosť po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tieto preukazovať, osobne sa hlásiť v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd zaviazal obžalovaného zaplatiť poškodenej H. Š., nar. X., bytom C.-Č., časť C. č. 531, titulom náhrady škody sumu 1.334,99 euro.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený písomným podaním obhajcu doručeným okresnému súdu 12. apríla 2012.

Ako právny dôvod dovolania označil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vecne argumentuje nasledovne:

„ Súd prvého stupňa v mojej trestnej veci aplikoval v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. k § 42 ods. 1 Tr. zák. asperačnú zásadu. S použitím predmetných ustanovení zásadne nesúhlasím a mám za to, že v smere aplikácie asperačnej zásady bol v mojom prípade porušený zákon. V zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák., súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Súd v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. mal za to, že som spáchal 2 skutky a to prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1,3 písm. a), b) Tr. zák. a obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1,2 písm. b), c), d) Tr. zák.

S horeuvedeným právnym názorom nesúhlasím a to z toho dôvodu, že z prečinu zanedbania povinnej výživy som bol odsúdený až rok po vznesení obvinenia zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy, pre ktorý skutok som bol aj väzobne stíhaný. Osobná sloboda mi bola obmedzená prostredníctvom orgánu činného v trestnom konaní dňa 19.08.2006. Poznamenávam, že počas väzby mi bol uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom za skutok prečinu zanedbania povinnej výživy. Predmetný trest mi bol počas trvania väzby aj premenený. Vyššie uvedenú skutočnosť považujem za zásadnú, a to v tom smere že som si nemohol nijakým spôsobom stanovenú povinnosť plniť, bol som obmedzený na svojej slobode, moje konanie nemohlo pri vynaložení aj tej najväčšej snahy viesť k splneniu mojej povinnosti. Premenenie podmienky považujem za následok v príčinnej súvislosti s obmedzením mojej osobnej slobody a teda väzobného stíhania, bola mi odňatá akákoľvek možnosť plniť si svoje povinnosti uložené súdom. V prípade, že by som si mal možnosť plniť povinnosti vyplývajúce z rozhodnutia súdu v smere platenia výživného a teda následne osvedčiť sa v dobe trvania podmiennečného odkladu výkonu trestu, v tom prípade by súd nemohol aplikovať asperačnú zásadu, nakoľko by neexistoval ďalší skutok.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že trest ktorý mi bol uložený je neprimerane prísny. Zastávam názor, že účelom aplikácie asperačnej zásady je záujem prísnejšieho potrestania páchatel'a a ochrana spoločnosti pred ním. Mám za to, že v prípade aplikácie tejto zásady ide o skutky, ktoré sú preukázateľne zapríčinené páchatel'om, buď jeho konaním prípadne opomenutím konania. Zastávam názor, že v mojej trestnej veci som nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť svoje konanie a plniť si povinnosti ako vyššie uvádzam, preto si myslím že moje nedobrovoľné nekonanie nemôže byť na moju ujmu.

Mám za to, že prihladnuc na horestotožnené skutočnosti je aplikácia predmetnej zásady v príkrom rozpore s účelom ukladania trestu s ohľadom na individuálnu a aj generálnu prevenciu.

Podľa môjho názor mnou uvádzané dôvody sú zároveň dovolacím dôvodom, kde v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., pripúšťa že v prípade ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (aplikácia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák.“

Finálne dovolateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie po vyslovení porušenia zákona v ustanovení § 41 ods. 2 Tr. zák. v jeho neprospech a prikázať krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, a to na základe nariadenia dovolacieho súdu v zmysle § 388 ods. 2 Tr. por. v inom zložení senátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) vec predbežne preskúmal v zmysle § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. a/, b/, alebo d/ až f/ Tr. por. Zároveň však už pri predbežnom prieskume zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podstata dovolacej námietky spočíva v tom, že pri prvom z oboch odsúdení, ktoré pri druhom z nich viedlo k uloženiu súhrnného trestu za oba dotknuté skutky, nemal obvinený možnosť osvedčiť sa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, kde súčasťou podmienok osvedčenia sa je aj náhrada škody Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Tento dôsledok je zapríčinený väzobným stíhaním obvineného vo veci obzvlášť závažného zločinu vraždy. Ak by sa v skúšobnej dobe osvedčil, nastali by účinky zahľadania u prvého z oboch odsúdení a v druhom konaní by nedošlo k uloženiu súhrnného trestu, teda ani k použitiu asperačnej zásady.

Na to potom nadväzuje námietka neprimeranej prísnosti trestu a použitie asperačnej zásady v rozpore s účelom ukladania trestu s ohľadom na individuálnu aj generálnu prevenciu.

Dovolací súd bol týmto rozsahom námietok, vecne vymedzených v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. viazaný podľa § 385 Tr. por., a to bez ohľadu na dovolateľom uplatňovaný právny dôvod dovolania (k tomu pozri uznesenie najvyššieho súdu 2 Tdo 30/2011 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

Najvyšší súd zistil, že dovolacie námietky nie sú dôvodné.

Pri splnení podmienok § 42 ods. 1 Tr. zák. sa vždy ukladá súhrnný trest podľa zásad na ukladanie úhrnného trestu, ktorým sa postihuje súbeh trestných činov. Výnimkou je len upustenie od uloženia súhrnného trestu v zmysle § 44 Tr. zák., čo však pre daný prípad nie je vzhľadom na nepomerne prísnejšiu trestnosť činu, o vine zo spáchania ktorého sa rozhodovalo naposledy, aktuálne.

Zrušenie výroku o treste odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu rozsudku Okresného súdu Nitra z 3. októbra 2007, sp. zn. 4 T 47/2007 rozsudkom tohto súdu 1 T 10/2007 z 13. januára 2009 je výsledkom ukladania súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 a ods. 2 Tr. zák., zodpovedajúceho trestaniu viacčinného súbehu trestných činov, o ktorých nebolo rozhodované v tom istom konaní. V čase rozhodovania okresného a v konečnom dôsledku krajského súdu o súhrnnom treste (23. apríla 2009) ešte plynula skúšobná doba uložená pôvodným rozsudkom (4 T 47/2007) podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 50 ods. 1 Tr. zák., ktorá mala uplynúť až dňom 3. októbra 2009. Právoplatným uložením súhrnného trestu sa však táto doba stala neaktuálnou, a naopak, aktuálnym sa stal výkon súhrnného trestu odňatia slobody bez podmieneného odkladu jeho výkonu, uloženého v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák. podľa zásad na uloženie úhrnného trestu (§ 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.)

Nebol teda žiaden dôvod na rozhodovanie o osvedčení sa v skúšobnej dobe podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., alebo na konštatáciu nastania účinkov zahladenia odsúdenia podľa ods. 5 naposledy označeného ustanovenia, a to vo vzťahu k rozsudku vo veci 4 T 47/2007, čím by nastal dôvod na použitie § 42 ods. 3 Tr. zák., a teda na neuloženie súhrnného trestu vo veci 1 T 10/2007. O osvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody (vo veci 4 T 47/2007) by totiž bolo možné rozhodovať až po uplynutí skúšobnej doby, teda po 3 októbri 2009. Na takýto odklad rozhodovania nemal súd žiaden dôvod a bolo jeho povinnosťou rozhodnúť urýchlene, resp. v primeranej lehote v zmysle § 2 ods. 6 a 7 Tr. por., po zavŕšení konania v prvom stupni a následne odvolacieho konania.

Okolnosť, či mal možnosť obvinený splniť podmienky pre osvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu pôvodného trestu je teda irelevantná, nakoľko súhrnný trest mu bol ukladaný pred uplynutím skúšobnej doby, a to za oba zbiehajúce sa trestné činy, ako trest nepodmienečný. Tým pôvodný trest uložený len za trestný čin podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/, b/ Tr. zák. prestal ako trest zrušený podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. vyvolávať právne účinky, teda aj účinky podmieneného odkladu jeho výkonu.

Okolnosť, či je trest odňatia slobody uložený na dvadsaťpäť rokov neprimerane prísny sa vymyká z rámca prieskumu vykonávaného podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Trest nebol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby (§ 371 ods. 1 písm. h/ Tr. zák.), ktorá činí po prepočte viac než 23 rokov a 4 mesiace až 25 rokov trestu odňatia slobody alebo doživotie, čo zodpovedá ustanoveniam uvedeným vo výroku o treste rozsudku okresného súdu a odôvodneniu napadnutého uznesenia.

Aplikácia asperačnej zásady (§ 41 ods. 2 Tr. zák.) je povinnosťou súdu, ak sú splnené podmienky pre jej použitie (ide o obligatórne, nie fakultatívne navyšovanie sadzby). Ak teda obvinený namieta, že jej použitie je v rozpore s účelom trestu s ohľadom na individuálnu a generálnu prevenciu nie je ani táto námietka dôvodná.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. ani iný dovolací dôvod nebol splnený, preto najvyšší súd dovolanie odmietol ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por., rozhodujúc na neverejnom zasadnutí, nariadenom podľa § 381 Tr. por.

P o u č e n i e : Protí tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 3. júla 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková